

FI lausuntopyyntö VV

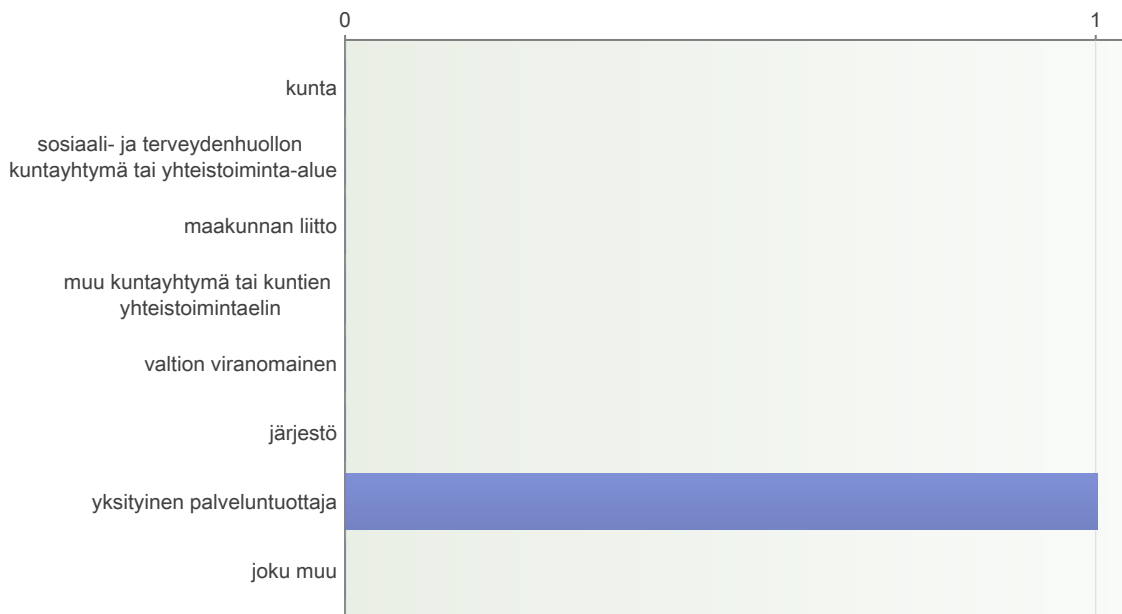
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyynnön käsittelypäivämäärä toimitilimessä	Toimielimen nimi
Keski-Suomen Yrittäjät ry	Veli Puttonen	puh 0500646793, veli.puttonen@yrittajat.fi		

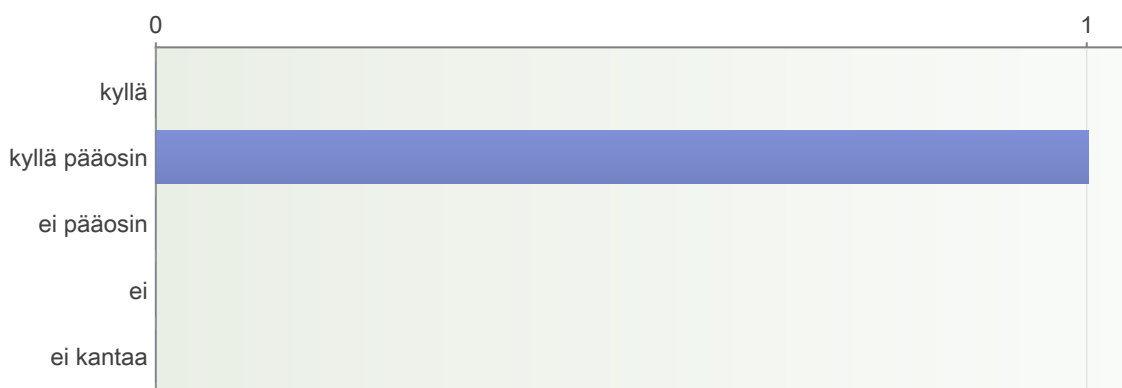
2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko uudistuksella kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

4. Vapaamuotoiset huomiot.

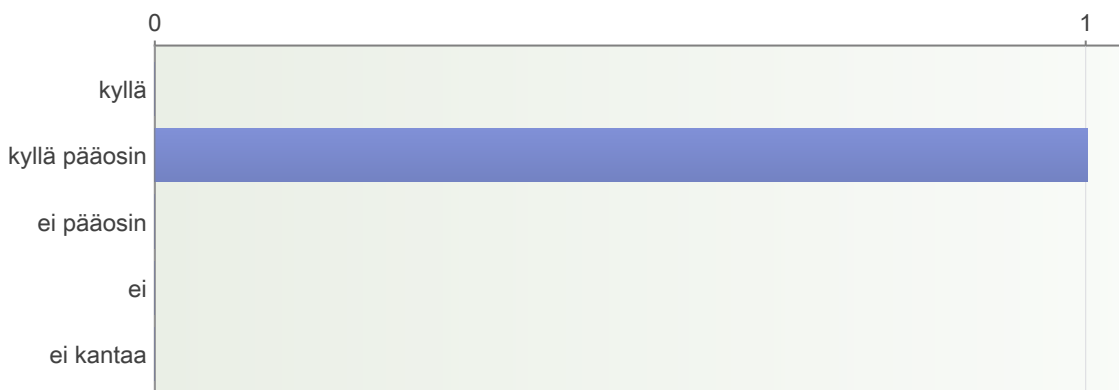
Vastaajien määrä: 1

- Isommissa kuntataajamissa ja kaupungeissa valinnanvapaus parantaa palvelujen saatavuutta, luo tervettä kilpailua ja ehkä kaventaa terveyseroja. Isommissa kuntakeskuksissa jo tälläkin hetkellä palvelunsa itsemaksavat saavat palveluja toivomallaan tavalla. Syrjäisemmillä seuduilla ei toimi jatkossakaan todennäköisesti kuin yksi palveluntuottaja. Kannusteet toimintaan haja-asutusalueilla tulisi olla tarpeeksi hyvät. Palvelujen saatavuuden parantuminen rakenteita uudistamalla ei takaa terveys- ja hyvinvointierojen kaventumista. Pienten yritysten markkinoille pääsystä on tehtävä käytännössä myös mahdollista, sillä muuten kilpailu erityisesti syrjäseuduilla voi jäädä heikoksi. Vaarana on myös kasvukeskuksissa palveluiden keskittyminen vain suurille toimijoille. Nämä molemmat voivat johtaa kustannusten kasvuun ja vaarantaa 3 miljardin säästötavoitteen toteutumisen.

Valinnanvapaus nopeuttaa oleellisesti kansalaisten hoitoon pääsyä mahdollistamalla oikea-aikaisen hoitopolun; tästä esimerkkinä on fysioterapeuttien suoravastaanotto toiminta, jossa kansalainen saa nopean tutkimuksen ja avun esim. tuki- ja liikuntaelinongelmaansa.

5. 2. Edistääkö uudistus tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Näyttäisi siltä, että valinnanvapaus ei joka paikassa ole mahdollista pienien volyymien vuoksi. Yksityinen valikoi paikkoja, jossa se pystyy toimimaan kustannustehokkaasti. Miten käy harvaan asutun seudun palvelujen?

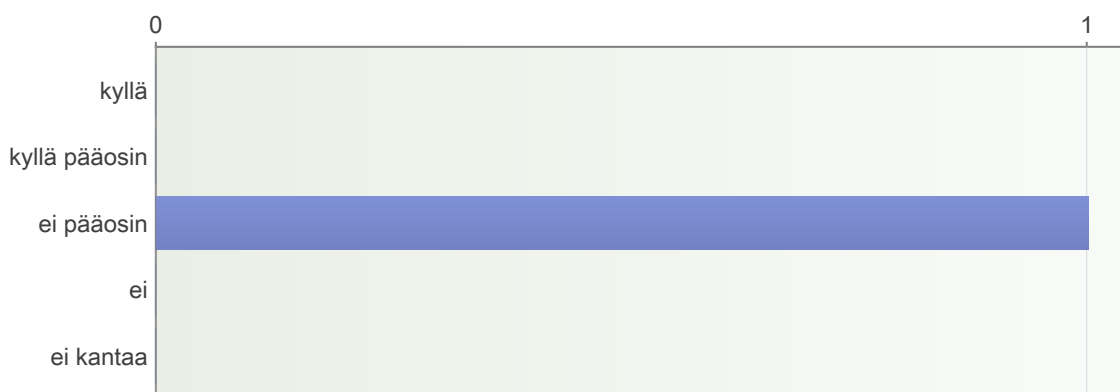
Henkilökohtainen budjetti luo mahdollisuuksia vaikuttaa omiin palveluihin, mutta voi olla myös rasite asioiden hoitamiseen, jos itse tai läheinen joutuu valintoja tekemään.

Jotta asiakkaan valinnanvapaus toteutuu aidosti, maksusetelin myöntämiselle on oltava valtakunnalliset kriteerit ja neutraali palveluohjaus.

Mitkä ovat lastensuojeluasiakkaan mahdollisuudet 12-vuotiaana tehdä sote-palvelutuottajan valintaa (jos vanhempi ei pysty, tekeekö valinnan sosiaalitoimi?, sijaishuoltoipaikka?). Miten varmistetaan valinnanvapauden neuvonnan ja tukihenkilöiden neutraalisuus palvelua annettaessa?

7. 3. Antaako uudistus asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- 12 kuukauden vaihto aika estää harkitsemasta tapauskohtaisesti omaa palveluntarvettansa. On eri asia valita palveluntuottaja flunssan perusteella kuin syöpäpäilyyn. Miten asiakas voi valita lisähoidot sote-keskuksesta valinnanvapauden periaattein on tärkeä asia.

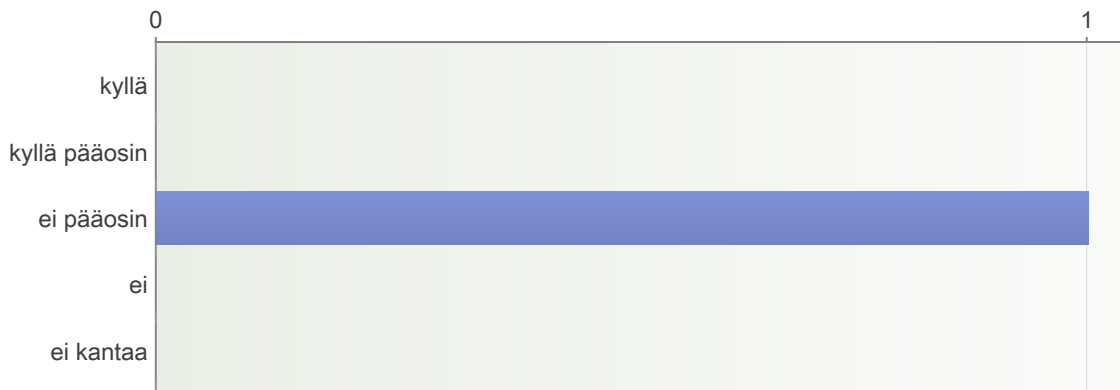
Asiakasetelin hinnassa on huomioitava asiakkaan tarvitseman palvelun vaatavuus ja eri laatuiset palvelut on tuoteistettava myös hinnan suhteen. Asiakaseteli ei voi olla aina samansuuruinen, palvelun vaatavuuden lisäksi on huomioitava esim. kotikäyntien etäisyys.

Maksuseteleiden ja asiakasseteleiden myöntämistä on myös pystyttävä valvomaan ja varmentamaan, että seteleitä myös käytännössä myönnetään. Setelin arvo tulee olla laskettu todellisten kustannusten mukaan, jotta palveluntuottajilla on edellytykset toimia myös pitkällä aikajänteellä. Maakunnalla on oltava myös keinoja puuttua maksuseteleiden riittämättömyyden myöntämiseen.

On kyseessä jatkossa sitten maksu- tai asiakasseteli, joita esim. kuntoutuksen toteuttamiseksi myönnetään, tulee setelin arvo olla sellainen, että yksityisen sektorin palveluntuottajat, erityisesti pienet yritykset, ovat halukkaita lähtemään toimintamalliin mukaan. Hintoja polkemalla (esim. puheterapia) osalta järjestelmä ei houkuttele, koska työtä on tälläkin hetkellä enemmän, kuin on resursseja tehdä (esimerkkinä Keski-Suomen sairaanhoitopiirin palveluseteli/puheterapia, johon on ilmoittautunut mukaan vain yksi palveluntuottaja).

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko uudistuksessa asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteensovitettuja palveluita?

Vastaajien määrä: 1

10. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Ei toistaiseksi ja mikä tulee olemaan lopulta aikataulu laajentamiseen. Onko se houkutin koko asialle, että valikoima laajenee, mutta lopulta sitä ei toteutetakaan niissä määrin kuin aluksi on suunniteltu? Onko tästä takeita?

Olennaista on, että asiakkaan tarpeita voidaan arvioida kokonaisuutena ja eri palveluja ja eri ammattilaisten osaamista yhdistetään ja toimitaan verkostona asiakkaan eduksi. Pienten yritysten mahdollisuudet toimia verkostossa tulee turvata.

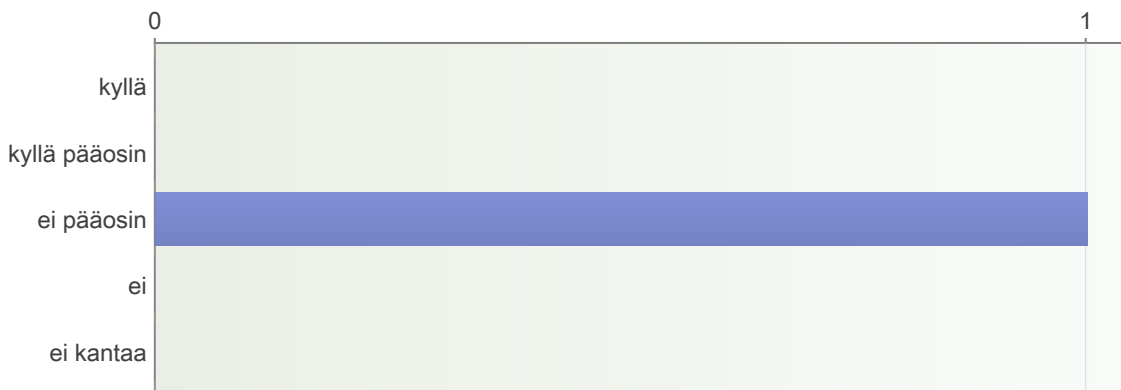
Moniammatillinen ja riittävän kattava palveluntarpeen arviointi on edellytys, että asiakas saa oikea-aikaisia ja oikein kohdennettuja palveluita. Moniammatillisuutta voidaan toteuttaa mm. etäpalveluina. Kanta-palvelut varmistavat tiedon liikkumisen ja mahdollistavat ehjät hoitopolut.

Päällekkäisistä toiminnoista on päästävä eroon, muuten säästöjä ei synny. Tällä hetkellä esim. yksityisen sektorin fysioterapeutit hoitavat vaativan kuntoutuksen asiakkaita mutta heidän tekemät apuvälinearviot eivät kelpaa julkisen sektorin toimijalle.

Hoitoon pääsy tulee olla mahdollisimman suoraviivaista ja oikein kohdennettua. Kuten ed. kommentissa, päällekkäisistä toiminnoista on hyvä päästä eroon. Arviot hyvä jatkossakin toteuttaa esim. kunnallisena/maakunnallisena palveluna, jonka jälkeen hoidon toteutus kunnallisena/yksityisenä palveluna.

11. 5. Antaako uudistus riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Säästö saadaan palvelutuotannon kehittämällä ei uudelleen organisoimalla hallintoa.

Säästötavoitteesta voidaan saavuttaa merkittävä osa hyödyntämällä terveydenhuollon ammattilaisten erikoisosaamista esim. sairaanhoitajien ja fysioterapeuttien suoravastaanottoiminnalla. Tämä säästää tarpeettomia lääkärikäyntejä ja turhia sairauslomia ja parantaa tuottavuutta monella eri tasolla.

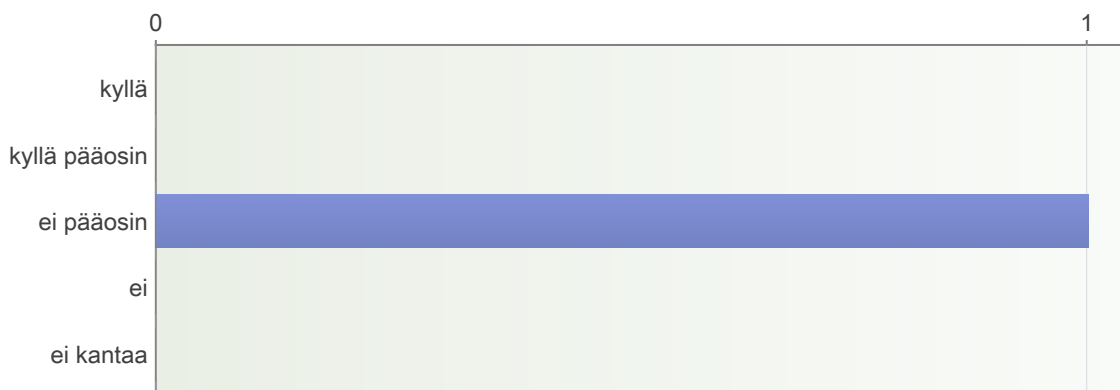
Palveluiden sujuvuus ja saumattomat palveluketjut vahvistavat säästöjen syntymistä pitäen kansalaiset toimintakykyisinä pidempään. Lyhyen aikavälin kustannukset voivat nousta, mutta pitkällä tähtäimellä kansalaisten toimintakykyisyyteen satsatut eurot säästävät. Nykyistä nopeampi hoitoon pääsy ennaltaehkäisevään perustason terveydenhuoltoon voi lyhyellä aikavälillä nostaa kustannuksia, mutta pidemmän ajan kuluttua erikoissairaanhoidon tarpeen väheneminen tuottaa myös kustannussäästöjä.

Yhteistyö moniammatillisesti yli organisaatiorajojen hyödyttää kuntalaista eniten ja säästää myös kustannuksia. Lisäksi ennalta ehkäisevä toiminta, koko perheen huomioiminen prosessissa sekä ohjaus oikealle toimijalle oikea-aikaisesti tulee säästämään kustannuksia. Valveutuneet työntekijät ovat avainasemassa ohjauksessa oikealle ammattihenkilölle.

Kuntien ennaltaehkäisevän työn merkitys on varmasti suurin. Sen kannusteet pitäisi olla riittävät, koska sieltä niitä säästöjä pidemmällä aikavälillä saataisiin enemmän. Konkreettisempia ja osallistavampia keinoja käyttöön. Ihmisten vastuu itsestä on tärkeää.

13. 6. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Vastaajien määrä: 1

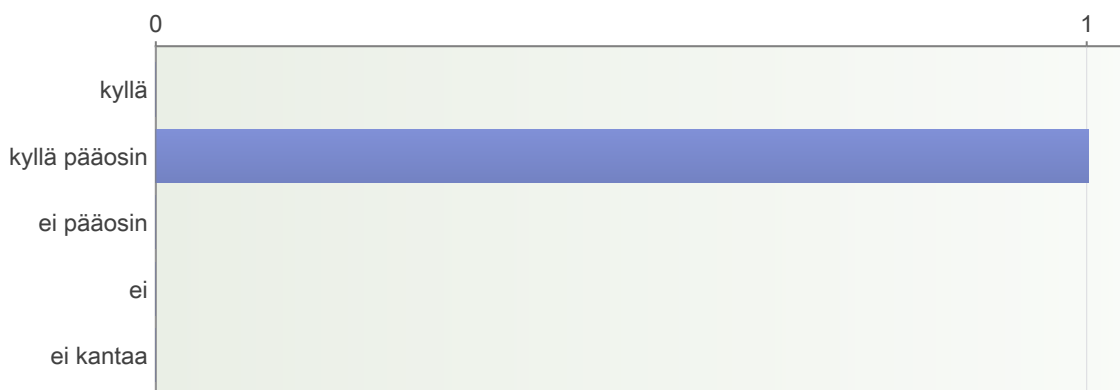
14. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Pienten kuntien vaikutusmahdollisuus?

15. 7. Edistääkö uudistus toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa, millä voidaan varautua tulevaisuuden haasteisiin?

Vastaajien määrä: 1

16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

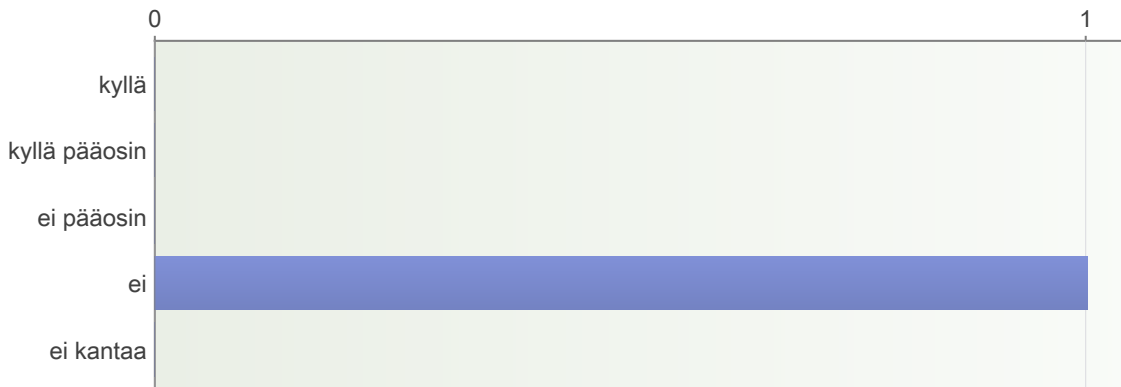
- Laadittavat palvelukuvaukset voivat rajoittaa innovaatioiden ja palvelujen käyttöönottoa. Toisaalta uusien toimintatapojen käyttöönotto on kustannussäästöjen aikaansaamiseksi ainoa keino. Uusien menetelmien käyttöönoton yhteydessä on pystyttävä mittaamaan niiden vaikuttavuutta loppukäyttäjän eli asiakkaan kannalta.

Lakiuudistus rohkaisee digitaalisten palvelujen hyödyntämiseen palvelun tuotannossa.

Huomion keskipiste on siirrettävä hoidon laatuun ja sillä saavutettaviin tuloksiin. Hyvistä tuloksista maksettavat kannustimet rohkaisevat uusien innovaatioiden käyttöönottoon. Tehottomaksi jäävästä hoidosta maksaminen on minimoitava, vaikka samat hoidot eivät aina kaikkien asiakkaiden sairauksiin tehoakaan, vaan tuloksen syntyminen on myös asiakas- ja tapauskohtaista.

17. 8. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveystalvakuista. 8a. Ovatko säännökset suoran valinnan palveluista riittävän selkeitä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat yhtiötettävien valinnanvapauspalveluiden piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

18. Jos ei, miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla maakunnat määrittelevät tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat perustason ja laajennetun perustason palvelut?

Ei vastauksia.

19. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Palvelukokonaisuudet on kuvattu epämääräisesti. Maakunnan ostopalvelut on maakunnan päätettävissä, eikä niistä ole vielä minkäänlaista tietoa.

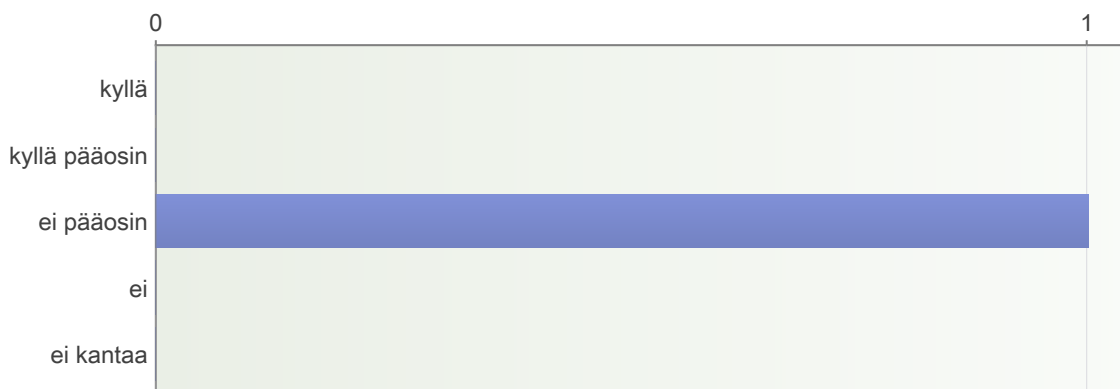
Valinnanvapauspalveluiden piiriin kuuluvat palvelut on jätetty maakunnan myöhemmin määritettäväksi ja esitetyt pykälät antavat maakunnalle tässä liian suuren päätösvallan. Maakunnan vallan käyttöä edellyttämät palvelut on tarkemmin saatava lakipykäliin.

Asiakkaan liikkuminen sote-keskuksen ja liikelaitoksen välillä on epätarkasti määritetty.

Pk- yritysten mahdollisuudet sote-markkinoilla riippuvat maksusetelin, asiakassetelin ja henkilökohtaisen budjetin asianmukaisesta käyttöönotosta ja myöntämiskriteereistä. Pk-yritykset kykenevät kustannustehokkaasti tuottamaan asiakkaille lähipalveluita myös syrjäseuduilla, mikä parantaa kansalaisten alueellista yhdenvertaisuutta.

20. 8b. Turvaako maksusetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

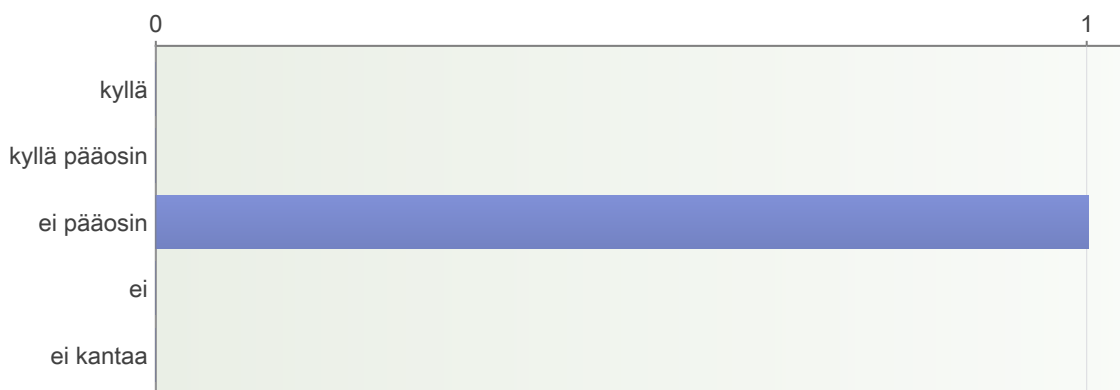
21. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Jatkovalmistelussa on täsmällisyyden ja lakitekstin ymmärrettävyyden varmistamiseksi oltava tarkemmat määrittelyt sille, mitä palvelukokonaisuuksilla ja palveluketjuilla tarkoitetaan.
Onko tosiaan yrityksillä mahdollisuus hinnoitella ostamansa ”lisäpalvelut” itse määräämällä maksusetelin arvo?
” Suoran valinnan palvelun tuottajan on määriteltävä maksusetelin arvo siten, että asiakkaalla on tosiasiallinen mahdollisuus saada sillä tarpeensa mukainen palvelu.” Miten ja kuka määrittelee maksusetelin määrän on epäselvää.
”Lähetteen laativa lääkäri opastaa sinua hoitopaikan valinnassa”, miksi aina lääkäri? Palveluohjauksen tulee olla ehdottoman neutraalia markkinoiden toimivuuden kannalta. Mikäli palveluohjauksen tekee lääkäri näin ei tapahdu lääkärin ja sote-keskuksen taloudellisesta riippuvuussuhteesta johtuen
Maksusetelin käyttäjälle tulee turvata riittävä ja neutraali palveluohjaus palvelun piiriin ohjautumiseksi, pelkästään lääkärin harteille asiaa ei voida jättää esim. kuntoutuksen osalta. Lääkäri ei välttämättä aina ole asiakkaan kokonaistilanteesta se täysin ”kartalla” olevin henkilö, joten konsultointi asiakkaan kanssa toimivien ammattilaisten suuntaan on tärkeää. Moniammatillinen työryhmä/ko. alan kuntoutuksen asiantuntija voi usein opastaa asiakasta ”sopivan” palveluntuottajan hakemisessa (esim. palveluntuottaja, jolla on juuri ko. alan kokemusta, jota kuntoutuksessa tarvitaan), näin asiakas saadaan ohjattua oikean palvelun piiriin mahdollisimman sujuvasti.

22. 8c. Onko maksusetelijärjestelmässä sote-keskuksen oikeuksista ja velvollisuuksista säädetty tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

23. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Jos maakunnilla on velvollisuus yhtiöittää palvelunsa, miten otetaan huomioon aiempi julkinen käyttöomaisuus kuten tilat ja laitteet? Lähteekö tilanne tavallaan nolliasta vai huomioidaanko investoinnit? Onko siis oikeasti yhtenevä mahdollisuus tuottaa voittoa tai tappiota verraten yksityisiin toimijoihin, jotka perustusvaiheessa ottavat lainaa vaikkapa tiloja ja röntgeniä varten?

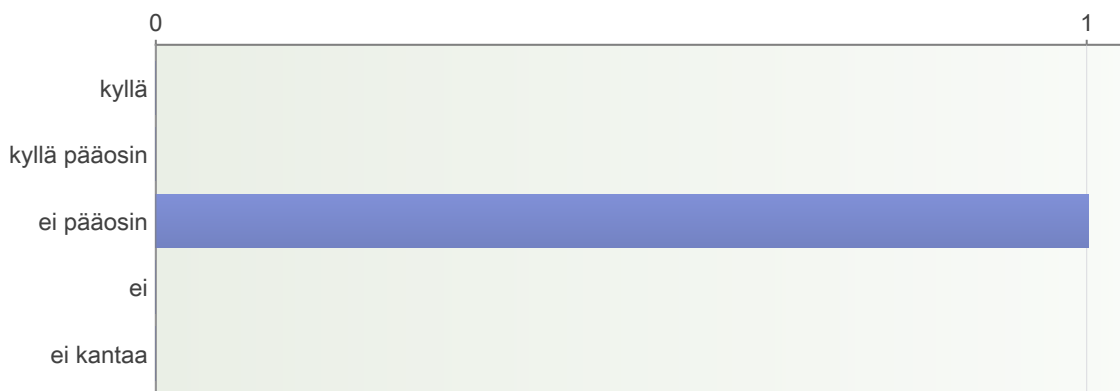
Miten jaetaan ns. passiiviset vähän palveluja käyttävät asiakkaat tasapuolisesti.

Palvelujen jakaminen lyhytaikaisen ja pitkäaikaisen palvelun tuottajien on epätarkoituksenmukaista.

Maksusetelien myöntäminen ja vaikuttaminen sote-keskuksen omiin kapitaatiokorvauksiin on epäselvää.

24. 8d. Mahdollistaako maksusetelijärjestelmä asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

25. Vapaamuotoiset huomiot.

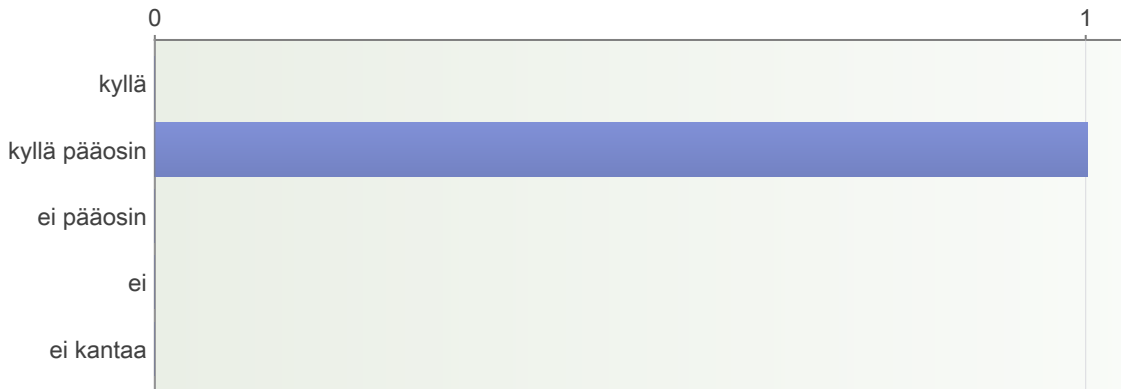
Vastaajien määrä: 1

- Palveluohjauksella on tässä suuri merkitys. Jaetaanko rahoja yhtiön omasta kassasta, jolloin ei niin helposti myönnetä maksuseteleitä? Tuentarpeen ja maksusetelin määrän myöntämisperusteet, puolueettomuus ja tasapuolisuus askarruttavat.

Ei välttämättä mahdollista. Vaikka maksusetelijärjestelmä olisikin toimiva, ei todellisuudessa asiakkaalla ole välttämättä mahdollisuutta vaikuttaa omien palveluiden saatavuuteen riittävästi, koska kaikkia palveluja (esim. kuntoutus) ei ole saatavilla alueellisesti tasapuolisesti tai aina edes lähipalveluna.

26. 9. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos ja sen toimipiste. Antavatko säännökset asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita palvelujen tuottaja?

Vastaajien määrä: 1

27. Vapaamuotoiset huomiot.

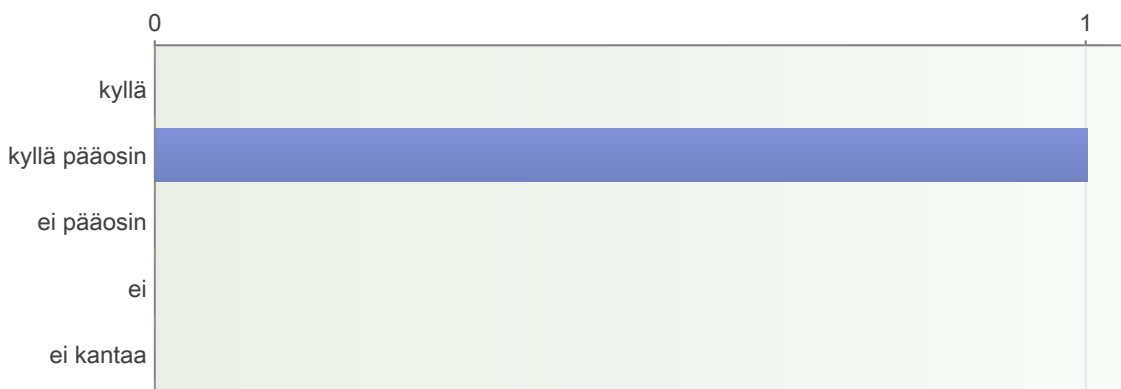
Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaan oma osallistuminen hoitoonsa on monissa palveluissa oleellista tämän vuoksi riittävät lähipalvelut on turvattava ettei etäisyydet muodostu hoidon esteeksi

Jos etäisyydet palvelun piiriin kasvavat liian suureksi, on vaara, että hoito jää toteutumatta.

28. 10. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 10a. Ovatko säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

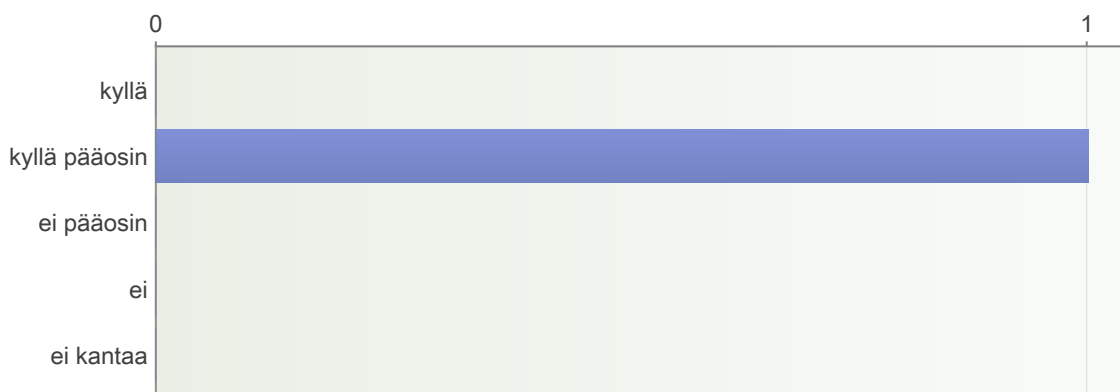
29. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Onko asiakaseteleiden käytölle asetettu alaraja 15% riittävä takaamaan asiakkaan valinnanvapauden mahdollisuudet. Asiakkaan tulee voida maksaa palveluista myös itse lisää saavuttaakseen haluamansa hoidon tason, mm tällä mahdollistetaan uusien alkuun usein kalliimpienkin innovaatioiden markkinoille tulo.

30. 10b. Turvaako asiakasetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

31. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- On varmasti haasteellista järjestää tarvittaessa korvaavat palvelut, jos oma tuotanto on mitoitettu tietyn tarpeen mukaan.

32. 10c. Ovatko asiakasetelijärjestelmän käyttöönottoa koskevat maakunnan päätöksentekoa koskevat rajaukset riittäviä ja turvaavatko ne asiakkaan valinnanvapauden toteutumisen?

Vastaajien määrä: 1

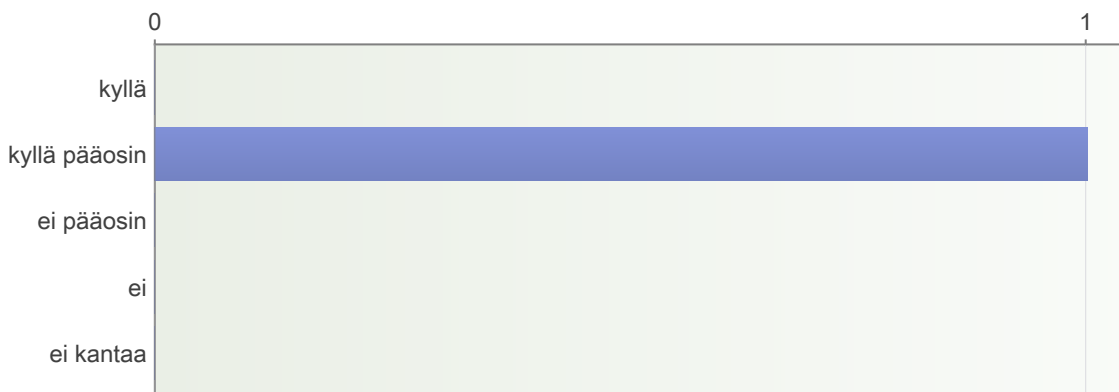
33. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakasetelijärjestelmän rajaukset ja määrittely ovat epätarkkoja. Esimerkiksi mihin perustuu ja mitä sisältää 15 %:n minimi. Käyttöön otossa on oltava myös riittävät ja yhtenäiset kriteerit jotka on automatisoitu mahdollisimman pitkälle. Tällä pystytään myös ehkäisemään kulujen hallitsematonta kasvua.

34. 11. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

35. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Harkintavalta henkilökohtaisen budjetin käyttöönotosta on melko suuri. Voidaanko se evätä esim. lapsilta ja vaikeasti vammaisilta? ”jotka pystyvät joko itse tai tuettuna suunnittelemaan ja hallinnoimaan oman palvelukokonaisuutensa. ” Tämän tulisi palvella kuitenkin myös perheitä, jotka usein saavat palveluita kokonaisuutena.
Henkilökohtaisen budjetin käyttöä on syytä näiden laajentaa myös ikääntyvien ihmisten fysioterapiaan, esim. muistisairaiden, kotikuntoutusta tarvitsevien ja tasapaino- ja pidätysongelmista kärsivien henkilöiden kuntoutukseen yllä lueteltuihin muihin palveluihin.
Kuuluisivatko henkilökohtaisen budjetin piiriin jo ne henkilöt, jota iältään eivät kuulu enää Kelan vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen piiriin, mutta tarvitsevat vaativaa, intensiivistä ja moniammatillista kuntoutusta (esim. aivohalvauspotilaat), mutta esim. kunnallisena/maakunnallisena palveluna ko. kuntoutusta ei em. laajuudessa ole mahdollista järjestää. Onko henkilökohtainen budjetti riittävän suuri kattaakseen kaikki terveydenhuollon ja kuntoutuksen kulut, vai siirtyykö kuluista yhä enemmän jatkossa asiakkaan maksettavaksi? Nykyisin esim. puheterapia on lain mukaan maksutonta peruspalvelua.

Määräaikaisuudet voivat aiheuttaa esim. palveluiden katkeamisen ja liian tiheät muutokset.
Mikä on eri lakien suhde toisiinsa? Vammaispalvelulain pitäisi olla aina ensisijainen.

Voiko käydä niin, että esim. nykyisin kelan maksamaa lääkinnällistä kuntoutusta kuten fysioterapiaa, ei jatkossa myönnettäisi niin herkästi vaan vedottaisiin mahdollisuuteen käyttää siihen henkilökohtaista budjetointia, mikä taas olisi pois muista tarvittavista palveluista? Vaikeasti vammaisten apuvälineet pitää saada jatkossakin maakunnalta täysin korvattuina, eikä osana budjettia. Niiden arvo ja tarve voi vaihdella niin paljon, ettei sitä voida ennakoida.

Lisäksi "olennainen" muutos pitäisi määritellä tarkemmin, jotta asiakkaalle ei jää lopulta kustannuksia, joita ei ennen lain mukaan ole ollut.

Miten omaishoidontuki suhteutuu henkilökohtaiseen budjettiin? Tämä pitäisi määritellä tarkasti, jotta aito valinnanvapaus säilyy hoidossakin. Omaishoitajien tukemiseen pitää tässäkin keskittyä eikä leikata lisää. Lasketaanhan hoidon (brutto)kustannukset sillä tasolla, mitä se maksaisi maakunnan tuottamana? Lisäksi nykyään osassa hoitohintoja on epärealistisia tasoja. Joku yksittäinen paikka voi tarjota vuorokausihintaa, jolla ei käytännössä hoitoa saa mistään. Tällä hinnalla taas myönnetään tuntiperusteista hoitoa kotiin, jolloin sitä saa vain muutamia tunteja kuussa.

Eihän ketään voi velvoittaa omaishoitajaksi sillä ajatuksella, että se on halvinta ja budjetti menee sen mukaan. Kyllä se pitää olla oma valinta. Tässä olisi mahdollisuus vähän herätellä myös omaishoidon arvostusta kun kuluja verrataan.

Kaiken kaikkiaan on tärkeä olla määritetty perusteet ja välineet henkilökohtaisen budjetin laskentaan. Lakiesitys ei ota riittävän selkeästi kantaa myöskään asiakassetelin ja henkilökohtaisen budjetin eroihin

36. 12. Valinnanvapauslainsäädännön myötä esitetään potilaslakiin ja sosiaalihuollon asiakaslakiin lisättäväksi uusi luku päätöksenteon tukemisesta (tuettu päätöksenteko).

Valinnanvapauslainsäädäntöön sisältyisi potilaille ja asiakkaille erilaisia valinnanmahdollisuuksia (muun muassa suoran valinnan palvelut, maksuseteli, asiakasseteli ja henkilökohtainen budjetti). Näissä erilaisissa valintatilanteissa asiakkaat voivat tarvita tukea valintoja tehtäessä. Onko tuettua päätöksentekoa koskevat säännökset tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

37. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

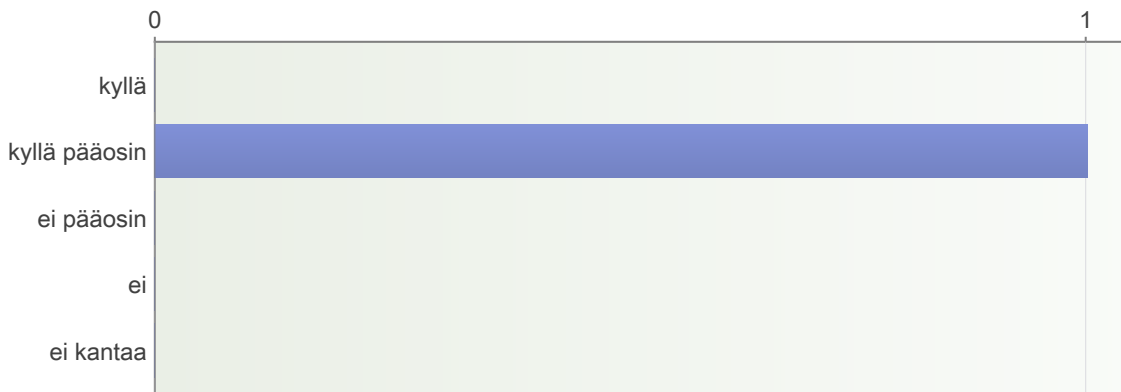
- Tämä vaatii ammattitaitoa ja puolueettomuutta.

Palvelusuunnitelmien laatiminen ja asiakkaiden tukeminen päätöksenteossa on aina oltava palveluntuottajatahosta riippumatonta. Ei ole tarkoituksenmukaista että tuetussa päätöksen teossa ilmoituksen tekijä voi olla vain lääkäri. Tämä tulisi kirjata niin että kuka tahansa henkilöä hoitava terveydenhuollon ammattilainen voi ilmoituksen tehdä.

Palvelusuunnitelmien laatiminen kunnissa/palvelua tuottavissa yksiköissä aiempaa enemmän palveluohjaajien koordinoitavaksi, mutta toteutus moniammatillisesti tai terveydenhuollon ammattihenkilöiden avustuksella (asiakkaan hoitopolussa olevat avainhenkilöt prosessissa mukana)

38. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 13a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

39. Vapaamuotoiset huomiot.

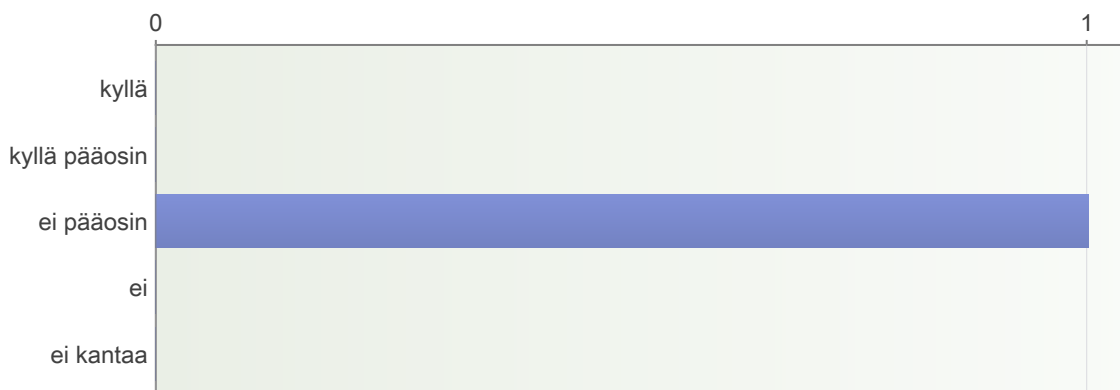
Vastaajien määrä: 1

- 31 § Maakunnan asettamat ehdot suoran valinnan palvelun tuottajille, pitäähän maakunnan noudattaa myös omien yhtiöidensä osalta näitä vaatimuksia? Ulkopuolinen akkreditointi?

Palveluntuotannon aloittamiskriteereitä ei saa tarpeettomasti nostaa ja kriteerien on oltava valtakunnallisia

40. 13b. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

41. Vapaamuotoiset huomiot.

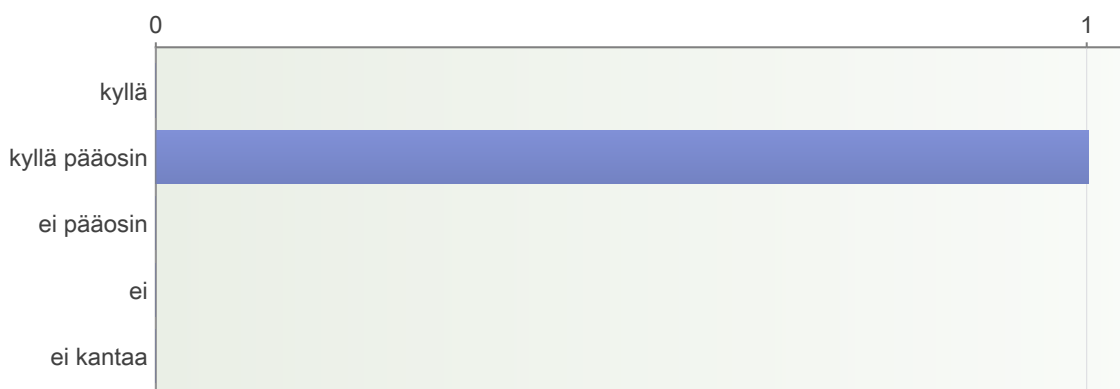
Vastaajien määrä: 1

- ”Maakunnan on huolehdittava siitä, että sopimuksen irtisanomisesta tai purkamisesta huolimatta asiakkaat saavat keskeytyksettä tarvitsemansa palvelut.” Aiheuttaako tämä kohtuutonta vaikeutta ennakointiin? Esim. konkurssitilanteet tulevat ilmeisesti melko yllättäen tiedoksi.

Pienille ja suurille toimijoille on oltava erilaiset sopimusmenettelyt. Pienten toimijoiden markkinoille tulo estyy jos palvelukokonaisuudet kasvavat liian suuriksi

42. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palvelun tuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

43. Vapaamuotoiset huomiot.

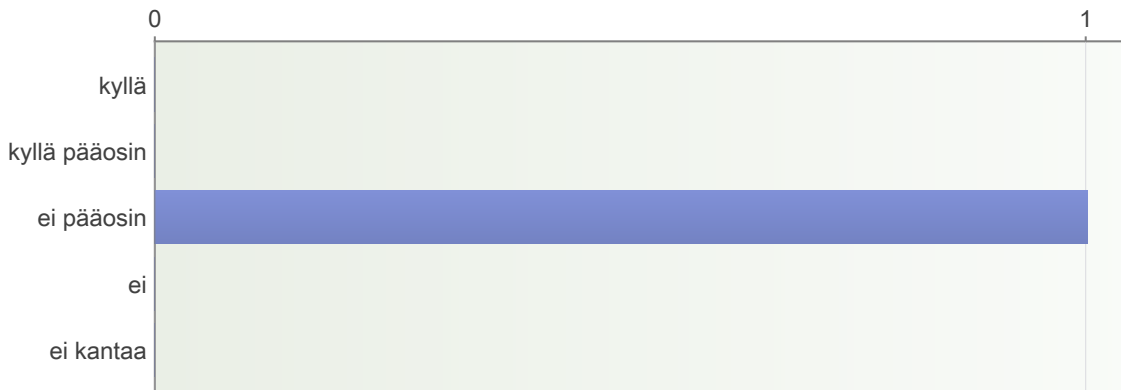
Vastaajien määrä: 1

- Suoran valinnan erilaiset palvelut mahdollistavat myös palveluiden saatavuutta syrjäseuduilla

44. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajalle suoritettavista korvauksista.

15a. Ovatko suoran valinnan palveluita koskevat kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat edellytykset riittäviä turvaamaan palvelujen riittävä rahoitus?

Vastaajien määrä: 1

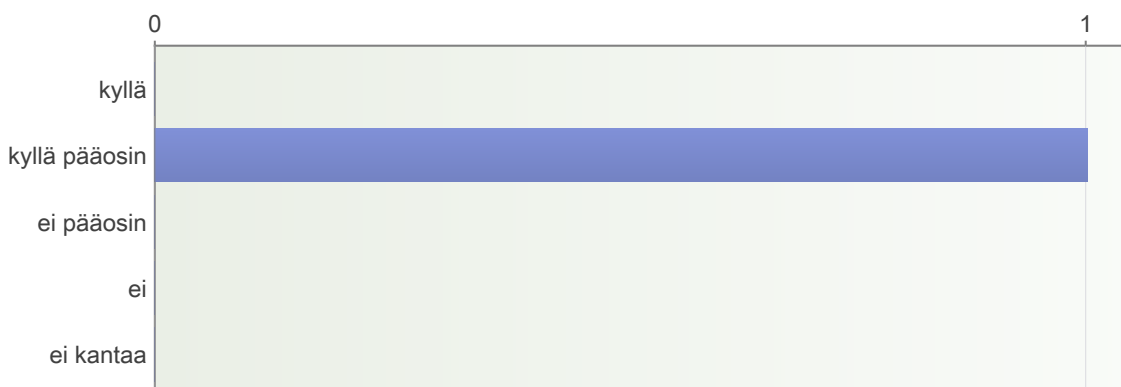
45. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Alueelliset poikkeavuudet esim. pitkät matkat tulee huomioida.
Pienillä väestöalueilla myös väestön sairastavuus voi vaihdella suuresti eikä kapitaatio-mallin korvaukset ole tällöin oikeuden mukaisia vaan esim. suoriteperusteinen malli voi olla tällöin parempi

46. 15b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

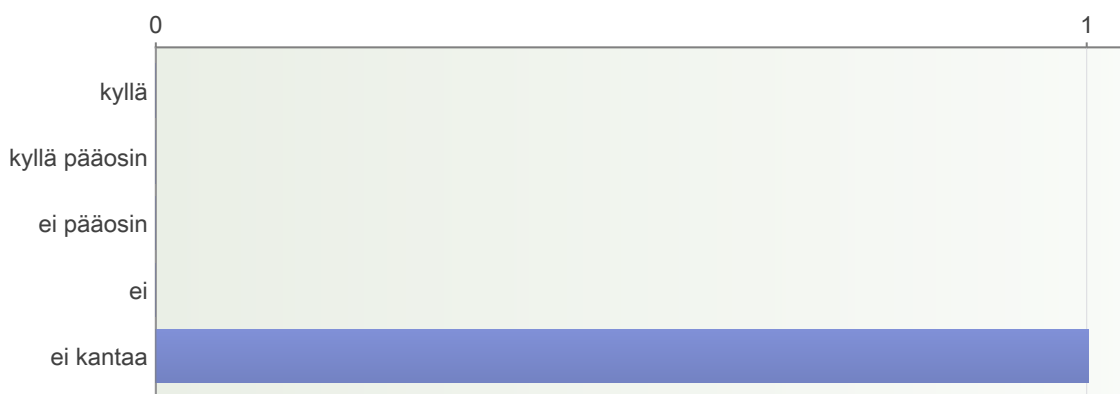
47. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Luotettavien kannustimien laskeminen haasteellista

48. 16. Lakiluonnoksen 11 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. Ovatko 71 §:n mukaiset siirtymäsäännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

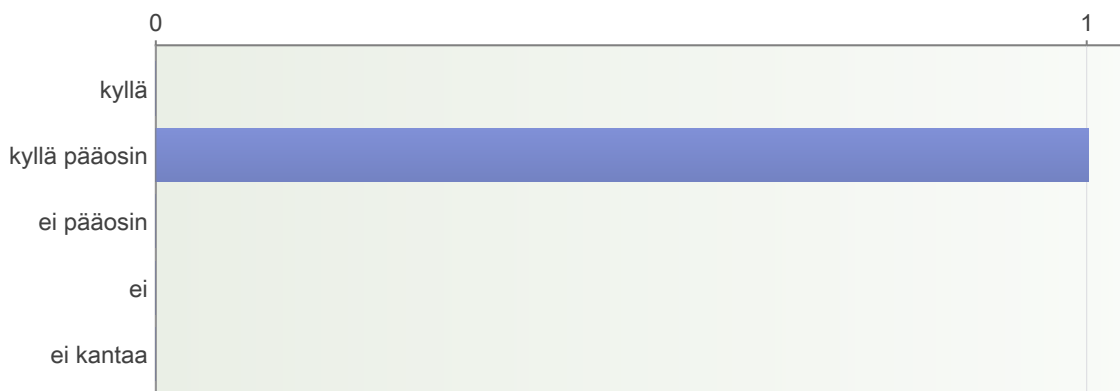

49. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

50. 17. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

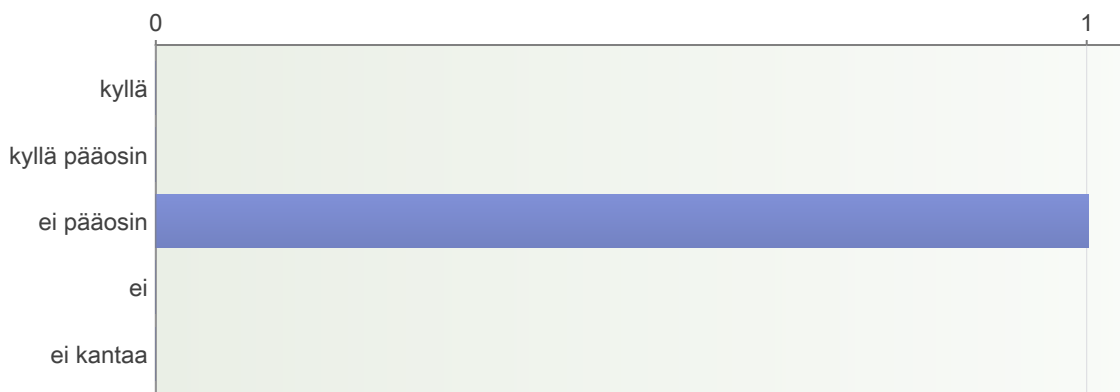

51. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

52. 18. Antaako esitys riittävät edellytykset sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoiden syntymiseen?

Vastaajien määrä: 1

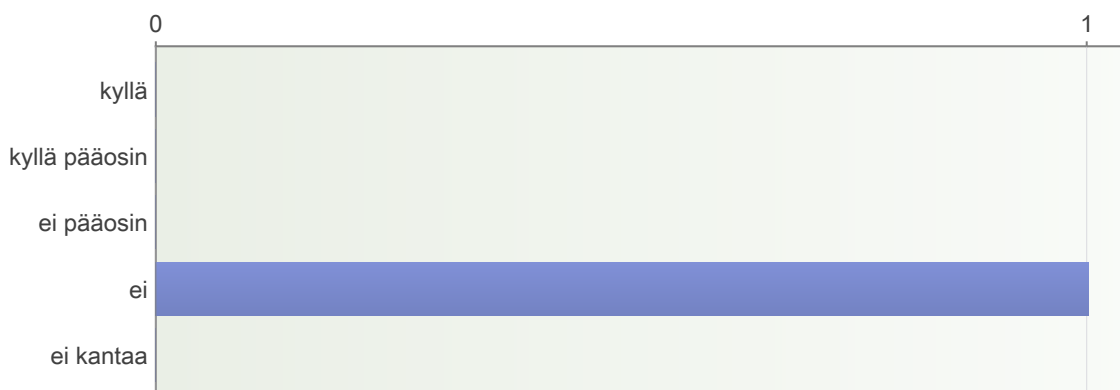
53. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Sosiaali- ja terveydenhuollon markkinat ovat jo olemassa. Ne ovat tosin alkaneet keskittyä harvemmille ja suuremmille tuottajille. Pienten yritysten mahdollisuudet pysyä alalla jäävät hyvin rajallisiksi.

54. 18b. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoilla?

Vastaajien määrä: 1

55. Jos ei, miten esitystä tulisi muuttaa?

Ei vastauksia.

56. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Integraation korostaminen ja laajojen palvelukokonaisuuksien vaatimus heikentää pienten yritysten mahdollisuuksia. Osalla asiakkaista ei ole tarvetta koskaan kuin aivan peruspalveluille. Toisaalta verkostot ja setelit mahdollistavat laajemmankin toiminnan. Asiakas- ja maksutelioiden hinnoitteluperiaatteet täytyy saada realistiselle tasolla.

66 § Valinnanvapauden tiedonhallintapalvelut , mitkä ovat kustannukset tästä ja mikä taho ne määrittelee? Tietohallintokulut saattavat muodostua pienelle yritykselle liian suuriksi.

Onko jatkossa vain liikelaitoksia ja kansallisia isoja toimijoita. Asiakasseteleiden ym ja kapitaatiokorvausten jakaminen verkostoituneessa toimintamallissa tuo omat haasteensa. Samoin em seteleiden euromääräiset hinnat.

57. 19. Miten ihmisen lisääntyvä mahdollisuus valita palveluntuottaja ja vaikuttaa siten palveluihinsa vaikuttaa ihmisen hoitoon?

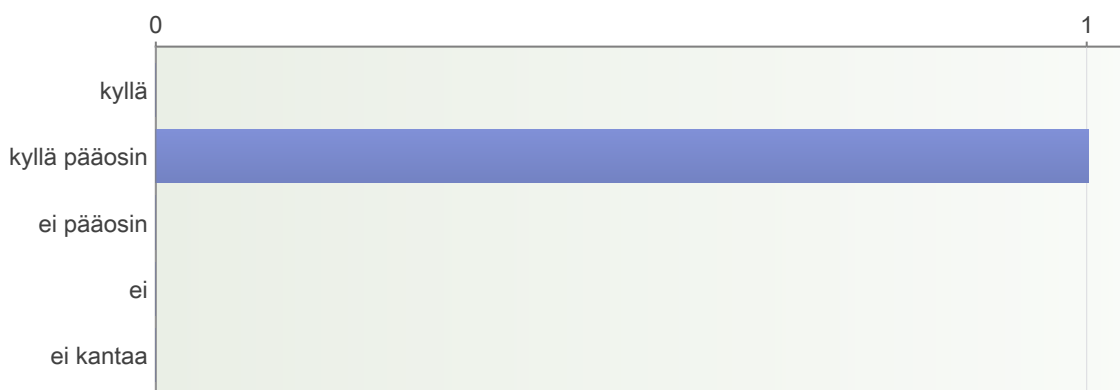
Vastaajien määrä: 1

- Varmasti nopeuttaa hoitopääsyä paikoittain. Toisaalta vuoden määräaika vie pohjaa tältäkin. Tiedon siirtyminen on entistä tärkeämpää jatkossa. Yhteneväiset tietojärjestelmät tuntuvat vievän aikaa ja maksavan paljon. Onko realistista tällä aikataululla saavuttaa riittävää tiedonkulkua?

Itse valituissa palveluissa asiakastytyväisyys on tutkitusti parempaa, tämä voi edistää myös asiakkaan omaa sitoutumista hoitoonsa ja muodostaa näin kustannussäästöjä merkittävästi.

58. 20. Onko laki tarkoituksenmukainen hammashoidon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

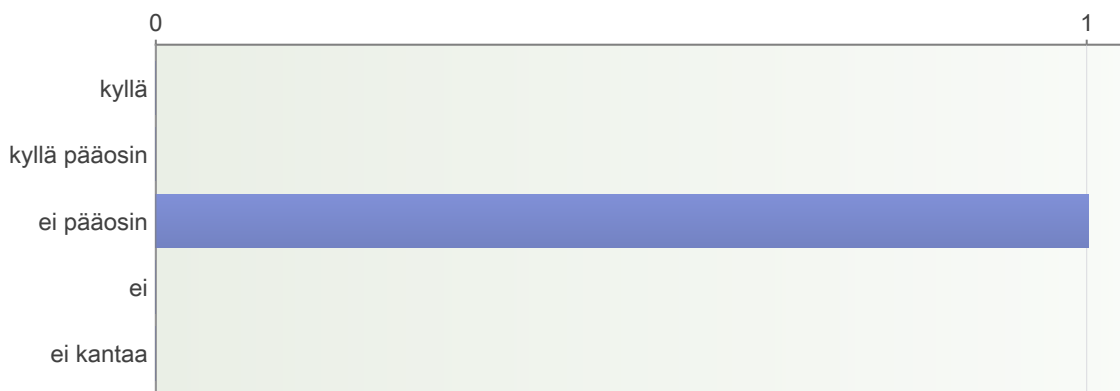
59. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaan näkökulmasta ei liene niin tärkeää saada palveluita samasta paikasta. Jos suun tilanne liittyy esim. muuhun leikkaushoitoon tai vaikka syövän hoitoon, niin hammashoito onnistunee järjestää muussakin toimipisteessä.

60. 21. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

61. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Nyt on keskitytty pääasiassa organisaatioiden rakentamiseen ja palvelutuotanto kehityskohteena on jäänyt vähemmälle. Vaikutusarvioiden luetettavuus tyydyttävää tasoa.

62. 22. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Toivon tämän lisäävän etäpalveluiden hyödyntämistä. Suuri osa lääkärikäynneistäkin on täysin etänä toteutettavissa olevia. Näin saataisiin säästöjä aikaiseksi ja syrjäseuduille nopeammin palveluita. Lisäksi olisi hyvä tukea samalla ennaltaehkäiseviä toimia kuten esim. moniammatillinen lääkehoidon kokonaisarviointi, jolla voitaisiin vähentää muita terveydenhuollon käyntejä. Jääkö vastuu asiakkaan ohjauksesta palveluun ja korvausten määrittely tästä sitten isoille yrityksille, jolloin erikoisalan toimijat ovat taas heikommilla.

63. 23. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Maksusetelin on oltava riittävän suuruinen ja asiakkaalla on oltava tarvittaessa oikeus maksaa lisää erikoisosaamisesta.

Kotihoidon yritykset kuten fysioterapian yritykset ovat usein pieniä.

Jääkö pienet yritykset entistä enemmän jalkoihin, kun kunnat alkavat yhtiöittää palveluitaan. Hämärtyykö kustannustehokkuus entisestään, kun kunnat alkavat keksiä pyörää uudelleen?

64. 24. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Ei vastauksia.